

ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

Η ΣΤΗΛΗ ΜΟΥ

Στον αγαπητόν Θεριστήν άργήσαμε ν' άπαντήσουμε γιατί διαβάσαμε και ξαναδιαβάσαμε το λυρικό ξεχέλισμα όπως το καλεῖ. Καί λέμε· αν του το δημοσιεύσουμε δε θα φανῇ άρά γε ή προσπάθεια τῆς μνήσεως γιά τόν ελεύθερο στίχο, από τόν γνωστόν Νεοέλληνα ποιητήν, ό όποιος προσπάθησε νά μάς τόν εισαγάγῃ άνεπιτυχώς; "Επειτα τί σου λένε έκείνες οί χασμωδίες α-α, α-ε, α-ι, ως δυό συλλαβές λαμβανόμενες εἶνε άνυπόφορες. "Η ιδέα σου πολύ καλή και ό λυρισμός ξεχειλίζει πράγματι, αν τούδινες άλλη μορφή θά στεκόταν λαμπρά. Προσπάθησε! Γιατί ἔχεις άληθινά ταλέντο.

Τό δίχως ρίμα κομψότατο κ. Κς κς· ἔγκρινεται. Τό πεζό Στίχο, όχι γιά όνομα του Θεού! Εξάστερη συμβουλή· μακριά από τό είδος.

Θς. Ρς. "Όσο μάς εύχαρίστησε με τά καλά σου λόγια, τόσο μάς ελύπησε με τίς λύπες σου· άλλα εἶνε τόσο παιδικές, ώστε θά εἶνε περαστικές γλήγορα. Δέν τίς πετούμε όμως στο καλάνι· λοιπόν λίγο διόρθωμα· και ποτέ μὴν άποτεινέσαι άπ' αὐθείας σ' αὐτές. "Ο έρωτας πού φώλιασε στήν καρδιά σου θέλει τραγούδι αγαπητέ και χαρές ἐπὶ του παρόντος· έπειτα ἔχεις καιρό νά τόν κλάψης!

Νεοπτόλεμος χαῖρε. Τά παλιά σου άμαρτήματα συγχωροῦνται και... δημοσιεύονται· τά τραγούδια σου άρκτά καλά.

Μά γιατί νά βρίσκεσαι σ' αὐτήν τήν ἡθικήν κατάστασι, φίλτατε "Αλ. Φράγγι, και νά γίνεσαι στοιχειό τῆς νύχτας; Δουλεύεις τώρα καλά τό στίχο βέβαια, ἔπηρες τόν άέρα, αλλά τραβᾷς στά μαῦρα και τά σκοτεινά δια μίαν και τά πολυπλοκα. "Επειτα μία ἐπίδρασις άπ' τό πολύ διάβασμα φθάνουσα μέχρι μιμήσεως χτυπάει άσχημα. Δέ λέει κανείς νά μή διαβάζουμε τούς ποιητάς μας τούς σημερινούς. Τούτο πρέπει νά γίνεται άπλως γιά νά γυμνάσουμε τ' αὐτίμας, τό μάτι μας, και νά μαθαίνουμε τήν τέχνη. "Επειτα νά τούς κλείνουμε όμως και νά δημιουργούμε κάτι δικό μας, πού νά μή μοιάζῃ και νά μή θυμίζῃ κανένα άπ' αὐτούς. Μπορούμε; ἔχει καλώς. Δέν μπορούμε; νά περιμένουμε γιά νά ώριμάσουμε. Τώρα λοιπόν πού γυμνάστηκες, κλείσε τους. Κι· ἔρχισε νά συλλογιέσαι μόνος πῶς θά γράψῃς ἄμα σούρθη ή όρεξις και ή εμπνευσις. Μή τήν βιάζῃς ποτέ· και μή βιάζεσαι.

"Όπως γιά τό προηγούμενο δημοσιευθέν, ἤδη τό ίδιο και γιά τήν νέα μετάφρασί σου κ. Στάη σου λέμε δι· ἔχεις βρῇ καλά τό καλούπι τῆς μεταφράσεως. Τό τρυφερώτατον του Landor θά δημοσιευθῇ κι αὐτό. Διάλεξε και ἄλλα τέτοια διότι πετυχαίνει και γυμνάζεσαι μαζί, δυό καλά ταυτοχρόνως.

"Από τά δύο σου, πρόσθεσε τό «Θρέμμα τῆς άμαρτίας» και διόρθωσε τό διότι ἔχει μόνον τ' όνομα· τό άλλο σου ἔχει τήν... άμαρτία κ. Τών. Πάλ. Δουλειά άκόμα. Κ' ἔχεις δίκιο νά λές γιά τούς νέους πού θέλουν άπως άπως νά ίδούν τό όνομά τους τυπωμένο. "Ας κάμουν «έπισκεπτήρια» κ' ἔτσι περνάει ό καιρός!

"Ειδύλλιον στά μαγικήά· θά μπορούσε τά τιτλοφορηθῇ τό δικό σου, Μάιτε, άλλ' άκόμα δέν έμαθες νά φωνάζῃς· βλέπεις τά παιγνιδάκια μόνο. "Εχεις όμως ἑλπίδες. Κ' έμεῖς τό ίδιο. Τό "Οψολόγιον, φίλτατε "Αλκ. Στάμ, θά έστέκετο άλλοι όχι στο περιοδικόν τῆς Μ. Ε. Ε.

Τά τραγούδια σου "Ιω. Ρουμπ. δείχνουν δι· ὑπάρχει μέσα σου κάτι ποιητικό πού θά βγῇ χωρίς άλλο μία μέρα. "Όσο γιά τά λοιπά πού λές, δλοι μας ποιός λίγο, ποιός πολύ δέν εἴμαστε στή θέσι μας! Τό "Εἴχαμε ὑπάρξει· θέλει δουλεμα καθώς και τό «παιδικό όνειρο», δέν ὑπάρχει κυριολεξία και δέν βγαίνει εύκολα τό νόημα. "Ατ· τό

Φθινοπωρινό φεγγάρι ή στροφή. . . .
Λυώνω κ' ἐγώ κάτ' άπ' τό φῶς του φεγγαριού
και γίνομαι ένα με τό φῶς και τραγουδῶ
και λέω σέ τραγούδια τά όνειρά μου.
Κι· ό πόνος μου εἶν' σάν παιδίμο βιολιού
μία μελωδία τρεμάμενη; ή χαρά μου!

εἶνε πολύ πετυχημένη και άληθινά ποιητική, άλλα μπερδεύεται ή χαρά με τόν πόνο. Σέ πολλούς βέβαια συμβαίνει και γίνεται κάτι σπαρακτικό τότε. Αὐτό θέλεις νά πῇς; Θά δημοσιεύσωμεν εν καιρῷ ένα από τά δικά σας.

Σητηρογέμ. Πρώτα-πρώτα ἄλλαξε ψευδώνυμο άδερφέ! "Επειτα πρόσθεσε νά ἰδῇς

"Ενα μονάχα μ' άφισες σέ με μία άμφιβολία
πόσες ἑλπίδες μοῦδωσες μ' αὐτό και πόση εύτυχία
πούπέρασαν σάν τ' όνειρο, ἔπέρασαν σάν τό γοργό
[τ' άτι!

15 συλλαβές, 17 συλλαβές, και ἐπὶ τέλους 19. Φυλάξου από τά περιττά.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ

"Όταν ό ήλιος φωτίζει και κάνει νά λαμποκοποῦν κ' οί σωροί τῶν σκουπιδιῶν άκόμα, δέν εἶνε άσχημο νά πέγχνῃ κανείς τό μονοπάτι άνάμεσα στ' άπόξερα σπαρτά, και τά άγριάγκαθα και νά πηγαίνει πρὸς τά σκουπίδια.

Τόχετε παρατηρήσει καμιά φορά πῶς και τά πιό πρόατυχα και παρατεταμένα πράγματα μιλοῦν με τή γλώσσα τους, και ή γλώσσα τους γίνεται εὐγενική, πολύ εὐγενικώτερη κι· από τή γλώσσα τῶν πιό λαμπρῶν και πολύτιμων διαμαντικῶν. Αὐτά ἔχουν καμιά φορά και στήν ἔκφρασι τῆ σκληράδα πού ἔχουν πάρη από τή φύσι· ἐνῶ τό παρατεταμένο και παραγινεμένο στήν άκρη, όσο τό παρατετᾷς τόσο μιλεῖ γλυκύτερα και συμπαθητικώτερα.

"Ενῶ καθόμουν σέ μία πέτρα παράμερα ένα άεράκι ήσυχο φύσηξε κι· άναστάτωσε ένα σωρό μικρά άκαθόριστα πραιματάκια, τάχαμε και στριφογύρισαν σ' ένα τρελλό χορδῶ άπάνω άπ' τό μικρό χωράφι κ' ἔπειτα τά σκόρπισε δεξιά κι· αριστερά. Μερικά ἤρθαν κ' ἔπεσαν μπρὸς στά πόδια μου, σά νά ἤθελαν νά με σκανταλίσουν. "Ανάμεσα σ' αὐτά ξεχώρισα ένα κομματάκι μικρό απόσχι-

Ἡ στέφισ τῆς Θεοτόκου
(Μουσείον Φλωρεντίας)

σμα χαρτιού, τό χοῶμα του μαβί άνοιχτό εἶχε άκόμα πιό πολύ ξεθωριάσει· άπάνω του διέκρινε κανείς μία σειρά από φιλά-φιλά γραμματάκια πού εἶχαν άπλώσει βρεμμένα, από τήν ὑγρασία τῶν σκουπιδιῶν και ξεθωριάσει κι· αὐτά.

— Νάτην· μία σκέψις· ένας πόθος πιθανώτατος, ένα όνειρο, κάποιο σχέδιο, ποιός ξέρει; ἔγινε; δέν ἔγινε; πέτυχε; ἔκαμε τόν άνθρωπο πού τάγραψε νά γελᾷ, νά κλάψῃ, νά ξευχτίσῃ, νά άναστενάξῃ, νά πετάξῃ άπ' τή χαρά του, νά σφίξῃ τήν καρδιά του πονεμένη; Ὑψώθηκε, υπερηφανεύθηκε ή εταπεινώθηκε και εσύρθηκε παρακαλῶντας και ἱκετεύοντας;

Σκύβω και τό πέρνω· ἔτσι καθὼς ἦταν· γιατί νά τό συκαθῶ. Μήπως αὐτό θά εἶνε βρωμερώτερο, ή παστρικώτερο, μήπως αὐτό θά μοσχοβολᾷ ή θά σέ χτυπήσῃ με τή πόχα του, ή οί μικρές έκείνες γραμμούλες οί τραβηγμένες ποιός ξέρει με τί, και με ποιό χέρι; Μπορεῖ νά βροῦμε μοσχοβολιά μενεξέ ή γιασεμιού, μπορεῖ νά μάς πάρη και αντίθετα ή δυσωδία και νά μάς πνίξῃ ή βροῶμα.

Τό σηκώνω, τό ξεδιπλώνω και τό άπλώνω όσο μπορῶ καλλίτερα στήν παλάμη μου. "Ο αγαπητός ήλιος πέφτει και φωτίζει μία ζωή γραμμένη σέ δυό τρεῖς λέξεις. "Η φράσις οὔτε άρχίζει οὔτε τελειώνει. Κόβεται τό τέλος τῆς, χάνεται ή άρχή τῆς, στίς άκρες του ξεφτυσμένου χαρτιού. Λές και θέλει νά μου δείξῃ δι· κάτι παρόμοιο εἶνε και ή άληθινή ζωή πού δέ βρίσκει τήν άρχή τῆς κι· οὔτε ξεδιπλώνει τό τέλος τῆς.

Τά γραμματάκια φιλά, γυναικεία, άκανόνιστα, κατέβαιναν από τά αριστερά πρὸς τά δεξιά. Τί λένε οί γραφολόγοι και γραφομάντιες γι' αὐτόν τό χαρακτήρα, δέν ξέρω· τοῦτο μονάχα ξέρω πῶς τό χέρι πού τάγραψε θά ἦταν τρεμολιστό τήν ώρα κείνη, ή ψυχή και τό πνεῦμα θά ὑπέφεραν, και δυό μάτια ίσως νά ἄφηναν νά στέζουν

δυό δάκρυα. Τόχο παρατηρήσει· άπάνω σέ χαρτί τό μόνο πράγμα πού μένει περισσότερο κι· άπ' τό αἶμα άκόμα και δέν εξαλείφεται ποτέ κι· άφήνει σημάδια πού δέν φεύγουν, εἶναι τό δάκρυ.

..... νῶ· κ' ἔχω τρεῖς μέρες δέν σέ εἶ.....
... δι· μας κλαίει· μάθε θά τό πειάξ.....
... σκυλλί νά ἦταν....
ό Θεός θά σοῦ ..

ἔπειτα μία γωνίτσα χαρτιού μυτερή πρὸς τά κάτω κ' ὕστερα τό κενόν, τό άγνωστον και τό αἶνιγμα. "Ιδού ένα δράμα. Τί τά θέλει κανείς τά άλλα κομμάτια. Εἶτε πονῶ· εἶτε πεινῶ, ἔλεγε ή πρώτη κομμένη λέξις τό "Ιδιο κάνει· τό δεύτερο καμιά φορά εἶναι φρικτότερο γιά όσους τό ἔχουν πραγματικά νοιώσει· Δέν τόν εἶδε και οὔτε θά τόν ξαναἰδῇ ποτέ και τό παιδί κλαίει και θά τό πετάξῃ σά νά ἦταν σκυλί· και ἐπὶ τέλους ἔρχεται και ό Θεός στή μέση μεγάλος, δυνατός, φωτεινός, σάν τό ήλιο πού τά βλέπει όλα από ψηλά· πού βρίσκεται παντοῦ ως και στο σκουπίδια άκόμα, άλλα πού δέν κατορθώσαμε άκόμα νά τόν κάνουμε νά μαλακῶνῃ μιὰ καρδιά, νά τρέφῃ μιὰ φτωγιά ἔγκαταλελειμμένη, και νά γλυτώνῃ ένα παιδί από πέταμα στα χωράφια!

"Ερρίξα μία ματιά στο μακρινό σωρό με τά σκουπίδια. "Αν άνασκάλευα με τό βαβδί μου, δέν ἔχω άμφιβολία δι· θάβρισκα κι· άλλα κομμάτια τῆς ζωῆς πού σπαρταριστά άκόμα· και δέν ἔχω και καμιά άμφιβολία δι· πάντα θά συναντοῦσα κάτω άπ' τίς χρυσές άκτίνες του ήλίου τόν πόνο, τό κλάμα, τή χαρά και τό γέλιο. "Εκείνο πού εἶνε σπάνιο νά βρῇ κανείς εἶνε ό οίκτος και ή συμπόνια. Κι· όμως μ' αὐτά τά δυό θά μπορούσε θαυμάσια νά ξαναγεννηθῇ ένας κόσμος, ἔστω και από μέσα άπ' τά σκουπίδια βγαλμένος. Καί γιατί δι· άπ' οὔ ό ήλιος τά κάνει και λαμποκοποῦνε σά διαμάντια και μπριλλάντια;

"Όσο γιά τό κομματάκι τό χαρτί τί νά τό κάνω; Σήκωσα τό χέρι ψηλά· τό κράτησα με τά δυό δάχτυλα ἔτσι γιά νά παίξουν μαζί του λίγες στιγμές οί τελευταῖες άχτίδες του ήλίου πού ἔγερνε σιγά σιγά και πού τό ὀδίσαν ἑξάισια κ' ἔπειτα σ' ένα φύσημα ἑλαφρό τῆς αύρας τ' άφισα νά ταξειδέψῃ όπου τό πάῃ ό άνεμος. Τό ξαναπῆγε πάλι στα σκουπίδια!

ΛΑΥΡΑΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

I

Κῦμα ξανθὸ οἱ ἀνδράκαμποι κ' ἀναλωτὸ χρυσάφι
Κ' ή Γῆς, γιά μίαν τραγῆς γιορτῆς τὸ γλέντι στολισμένη·
Μεσοῦσαν αὐτὸ ξανθὸς θεὸς κερνᾷ στήν Οἰκουμένη
Τῇ Νέᾳ ζωῇ, χρυσὴ σπονδῇ, ἀπὸ θεϊκοῦ περάφι.

"Ελα ξανθιά και μεῖς, σ' ἄγνὸ τῆς Φύσεως τὸ γιορτάσι
Τῆς Νιότης μας ν' ἀδειάσουμε τὸ κροσσταλλο ποτήρι,
Πρὶν σβῶσι ἀργά ό τρελλὸς ἄχρς σ' ὅρατο τὸ πανηγύρι
Πρὶν ἀρμενίσουν τὰ όνειρα κ' ή μπόρα μᾶς προφτάσει...

II

Δουλεῖδι τὸ κορμάκι σου, τραγεῖδι κ', ή ψυχὴ σου,
Και στὸ ἀκαλό σου μέτωπο ἀντιλαμπρίζει ή Πούλια.
"Ω Κόρη, με τά πάλλευκα τοῦ κόρφου σου ζοῦμπούλια
Ρᾶνε μου ἀπόψε τὴν καρδιά πού ρεῖει στήν αὐλή σου!

Με τό κροσστὸ γελᾷ σου και τὸ τρελλὸ νάζακι
"Ελα νά σβῶσις μέσα μου κάποιον καὶμὸ πού κρύβω!
Και μέσ' στήν άκρη τοῦ γορεμοῦ πού συντριμμένος σκύβω,
Ν' ἀκούσω τὸν καλαῖδιμόν άπ' τό φαιδρὸ ἀειλάκι.

"Εσ' ὅσαι ή βρύση ή γάργαρη σέ φουντωμένο δάσο
Κι· ἀγοάμπελη τὰ Νιάτα σου τ' ἀπόσκια τους ἀπλώνουν,
Δέξου και με γονατιστὸ ἀπὸ κεί νά ἐδιφάσῃ
"Ενὼ τὰ φείδια τοῦ Σβέντα θενά με περιζάνουν...

III

Τ' ἄηδόνι κ' ή καρδοῦλα σου γλυκὸ τραγούδι ὁραίνουν
Μέσ' στή γιορτῇ τοῦ πρᾶσινου και στής χαρᾷ τῇ λάμπει.
Και διαβατάρης μου ό Κασμὸς στέκεται νά γιοικήσῃ
Αὐτοῦς τούς ἴμνους πού ξανά τὰ Χερουβείμ πελλίζουν.

Χαμογελᾷ σου τ' ἀπειρὸ γλυκὸ και Σὺ τοῦ γνέφεις
Μ' ἕνα ἄλικο και μυστικὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη.
Κ' ἕνα πουλὶ πού ξεφυγε άπ' τῆς "Εδου τὰ λημέρια
λαφροπετὰ ὀλοῦρα σου και κατὶ κρυφολεῖ σου.

Στοῦ Παραδείσου τὰ χλωρά χαλὰ λαφροπατώντας
Αἰθέρια, ἀγνὴ προβάλλεις και τὰ σπῆν τῶν Ἀγγέλων,
Κυκλώνουν σε και προσκυνοῦν με βλάμματα σκυμμένα
Λές και τὴν αὐλή δέν τολμοῦν θωριά σου ν' ἀντικρύσουν.

ΓΙΩΣΦ ΕΛΛΙΓΙΑ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΝΗΜΟ

Κον Κ. Α. Μόσχεν Θεσσαλονίκη. — Τά βιβλία: 1) «Πρακτική έρευνα του έπικρατούτος θρησκευτικού συστήματος κτλ.» του W. Willeforpe. 2) «Ερμῆ· ό κερδοφόρος ήτοι έμπορικὴ εγκυκλοπαίδεια κτλ. συγγραφέας παρὰ Ν. Παπαδοπούλου κτλ. (Βενετία 1815) και 3) «Περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ γυναικῶν» τῆς Dora d'Istria κατὰ μετάφρασιν τῆς Αἰμιλ. Γ. Σκουζέ εἰς τόμους δύο, πάντα δεδεμένα, ἐλήφθησαν και κατεχωρήθησαν ὡς δωρεά σας εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας ὑπ' ἀριθ. 1884, 1885 και 1886 (δύς). Εὐχαριστοῦμεν θερμάτατα.

ΠΟΙΗΤΑΙ
ΚΑΙ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΑΙ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΡ. ΣΠΑΤΑΛΑΣ

Ο βίος.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος γεννήθηκε το Μάη του 1872 στην Καστοριά της Μακεδονίας. Ο πατέρας του, Γεώργιος, ήταν δικηγόρος και πολιτικός. Ο Αθανάσιος έλαβε την πρώτη του εκπαίδευση στο Γυμνάσιο της Καστοριάς, όπου σπούδασε για τρία χρόνια. Μετά από την αποφοίτηση από το Γυμνάσιο, πήγε στην Αθήνα, όπου σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο. Εργάστηκε ως δικηγόρος και πολιτικός. Πέθανε στην Αθήνα, στις 27 Φεβρουαρίου 1927.

Από το 1900, ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ασχολήθηκε με την ποίηση. Τα πρώτα του ποιήματα δημοσιεύθηκαν στο περιοδικό "Εκείνη η εποχή". Τα επόμενα χρόνια, δημοσίευσε πολλά ποιήματα σε διάφορα περιοδικά και εφημερίδες. Τα τελευταία του χρόνια, ασχολήθηκε με την πεζογραφία.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος πέθανε στην Αθήνα, στις 27 Φεβρουαρίου 1927, σε ηλικία 55 ετών. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Επίσης ο Χρηστόπουλος ασχολήθηκε με την πεζογραφία. Τα πεζογραφήματά του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Τό έργο.

Το έργο του Χρηστόπουλου είναι πλούσιο και ποικίλο. Περιλαμβάνει ποίηση, πεζογραφία και δημοτικιστική ποίηση.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Αθανάσιος Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

ΤΟ ΔΙΑΒΟΛΟΤΡΑΓΟΥΔΟ

Πρόσωπα Ρωμύλος
Διάολος

«Αντίστοιχο έργο της ποίησης. Μακριά από το βάθος της ποίησης. Είναι μερικοί κακοί ποιητές. Ο ήλιος περνάει την πόλη. Γνωστό δεν φαίνεται. Είναι ένα δέντρο που να μπορεί να χαλαρή σ' ένα στρατοκόπο λίγη οκιά. Από το αντίθετο μέρος του δρόμου φαίνεται ένας διάολος, που αντράει προς το χωριό. Είναι ένας Ρωμύλος. Ο δρόμος, η έσπερ, η σκηνή, τον έχουν κοπήσει πολύ. Από καιρό εις καιρόν σιγαλά και βγήκε βλέμμα απελευθερωτικό στο χωριό, που βρέχεται τόσο μακριά!»

ΡΩΜΥΛΟΣ. Οι διάολοι πήγαν και το χρίσανε αυτό το χωριό, στο διάολο τη μάνα. «Αι συγχοί, το διάολο μου βγήκε σήμερα (Σήμερα απότομα πάλι του). Κάποιοι μου φάνηκε πως μου 'μίλησε... (Βλέπει κάποιον στο πλάι του). Μπα από ποιά ξεροτόνια σου;... Έτσι σου άνοιξε τον ούρο;»

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Όχι, βγήκε μέσα απ' αυτήν την τρύπα της γης. (Δείχνει μια τρύπα, όχι μεγαλύτερη από μια δαγκολήφρα).

ΡΩΜΥΛΟΣ. Το πιστεύω. Άλλοιότιχα δεν θα 'μπορούσε να φανεί έτσι ξαφνικά 'μπροστά μου! Και ποιος είσαι; Μπα; 'Είσαι κανένας μάγος;»

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Είμαι ο διάολος. ΡΩΜΥΛΟΣ. (Μόνος, τρομαγμένα, σιγά). Πώς, πώς; 'Υπαγε πίσω μου! (Βγαίνει). Χαίρομαι πολύ δια την γνωριμία. 'Ακουστά σου 'έχω αφέντη διάολο. Μά... με το παρόντι—που είναι τα στολικά σου;»

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Ποιά στολικά μου; ΡΩΜΥΛΟΣ. Μά τα νήμα, η ούρα σου, τα χεράκια σου; ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Χά, χάλι αυτά είναι παλιά πράγματα. Πέρασε η μόδα τους. Οι σημερινοί διάολοι κυκλοφορούν χωρίς χεράκια. Σιγαλίνονται τ' οι διαβολοί. Είναι διάολοι δημοκρατικοί. Μ' αυτό βέβαια δεν παθαίνει τίποτε η διαβολιά τους. Κ' 'έχει άλλωστε τα χεράκια από πολλούς έπαισους να είναι δικό μας απολειπτικό στολίδι και διακριτικό. Μας τα πήγαν οι άνθρωποι... Σ' αυτούς σημερα χρειάζονται πιο πολύ. 'Έχεις αντίρρηση;

ΡΩΜΥΛΟΣ. Όχι κυν διάολο. Πρώτα—πρώτα 'μυλεις σωστά, και έπειτα με τους διάολους δεν συνηθίζω να έχω αντίρρησης.

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Ποητικός φαίνεται. Από ποιά είσαι; ΡΩΜΥΛΟΣ. Είμαι όμοιος.

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Έλληνας δηλαδή. 'Α, τον ξέρω τον πόπο σου. Έχει πέρα με μνημονεύουν κάθε μέρα. Έχω μεγάλη δημοτικότητα. Γνωρίζω καλά ότι με επικαλούνται νυχθημερόν. Σε κανένα μέρος του κόσμου δεν μου κανουν τόσο τιμή.

ΡΩΜΥΛΟΣ. Και γιατί να μη σε μνημονεύουν αφέντη; Άλλος είσαι, έγκοιμοιός είσαι, κι από το χέρι σου καθώς 'λάν περνούν πολλά. Μά το θεο, αφέντη, θα σου πω, 'έκκλησία να σου χρίσω, μά βλέπεις είναι το πρώτα κομμάτι ανάτομο.

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Μη στενοχωριέσαι. Κ' 'έχω δεν έχω ανάγκη από εκκλησίες και τα θέατα. Δεν μου χρειάζονται τίποτα και επισκοπικές. Κυβερνώ καλά τον κόσμο και ανεπισημάτως. Κ' 'έτσι είναι το πάλι, να κυβερνάς, να άκουσας, να 'έχης πέρασι. Τις εκκλησίες, τις λατρείες, τα λιβάνια και τις προσφορές, τις χαρίζω στο θεό και στους παπάδες. Έγώ κρατώ και καλύτερο. Την ουσία. Τα συμπάσια του λαού. 'Α, σ' αυτό το κεφάλαιο είμαι ο μεγαλύτερος κομματοάρχης. Κι αν σ' αρέσει, περνάω για αντιπρόσωπος, στην ουσία είμαι η κυβερνήσις.

ΡΩΜΥΛΟΣ. (Μόνος). Φύλαρος διάολος. 'Αρχίζω να μη φοβάμαι.

Την ματαιότητά της, ευχαριστιώτανε να περνάει όσο το δυνατό πιο ευχάριστα. Από την άποψή αυτή το ποιητικό έργο του Χρηστοπούλου είναι τελείως σήφανο με τη ζωή την αληθινή και με τις απαιτήσεις της ζωής. Ο Χρηστόπουλος δεν έζησε ποτέ την πραγματική ζωή, αλλά την εικονική.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Τι μουρμουρίζεις; ΡΩΜΥΛΟΣ. Ξέρεις τι σκέφτομαι, κύρ διάολε; Πώς όλα τα πράγματα είναι μια ιδέα. Καλά το λένε. Νά, όσο δεν ε'ίχε ο 'έφοβόμουν, άκουσα 'τονόμια σου κ' έτορμα. Τώρα που σ'έβλεπα 'μπροστά μου δεν μου κάνει καμιά εντύπωση. Μου φαίνεται σάν να βγήκα περίπατο με κανένα μου κουμπάρο. Ελπίζω πως θα γνωριστούμε καλύτερα.

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Βεβαίως. Για το χωριό είσαι; ΡΩΜΥΛΟΣ. Ναι.

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Πάμε λοιπόν παρέα. Κ' 'έγω γιά 'κει είμαι. ΡΩΜΥΛΟΣ. Ευχαριστώ. Για το δρόμο. (Μόνος σιγά). 'Όρα! παρό! 'Ας είναι, κάπως τόν καλοπιάσα. Τού άρεσε η λίμα. (Προχωρών). Και τι πής να κάμης στο χωριό γιά το διάολο;

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Πάω να κάμω τη βίζιτα ενός φίλου μου παπά. 'Έρχομαι κ' 'έου έκει;

ΡΩΜΥΛΟΣ. Όχι, κύρ διάολο. Δεν θέλω πολλά ντασέρια με τους παπάδες. (Προχωρών).

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Τι ζήτη! Σκίει το φειδί. Τι διαολοζέστη! Κόττα πως τρέχει ο ιδρώτας από πάνω μου. ΡΩΜΥΛΟΣ. Κ' 'έγω δεν πάω πίσω, κύρ διάολο. Και φορώ και μου φανέλα χοντρή. Την έπλεξε η γυναίκα μου.

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Παντρεμένος είσαι; ΡΩΜΥΛΟΣ. Ναι.

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. 'Όχι. ΡΩΜΥΛΟΣ. Καλά, πούκαμες. Τι ήθελες να βάλης ντροβάλα στο σβέρο σου. Δεν λέω, διάολος είσαι, μά πάντα άδρες φροσιές με τη γυναίκα. 'Έχω άκουστά πως η δικές σας γυναίκες, η διαβολικές, είναι ζορικές σάν τις δικές μας. Θηλυκός διάολος, πού λέει ο άλλος.

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. 'Έχεις δική. ΡΩΜΥΛΟΣ. Άλήθεια, αφέντη, μά φορά ποζα την καλή τυχή να σε συναντήσω με ποιά λή; Πώς τα περνάτε σεις οι διάολοι, παντρεμένοι κ' ανύπαντροι; Τι δουλειά κάνετε;

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Χμ! απ' όλες τις δουλειές. Συνεργαζόμαστε μ' όλες τους ανθρώπους. Σας βοηθούμε σ' όλες τις μπαγαμονιές. Είμαστε ένα είδος διοργανιστών σας, εισιτηρίων και κομπάρσων. Δεν σας άρνούμε τίποτα. Φτάνει αυτό που θα ζητήσετε, ναν εργαζομένο στο καταστατικό τοι συμπαίσιου. Κ' 'ενενηντα ένενα τοι έκατό είναι εργαζομένο.

ΡΩΜΥΛΟΣ. 'Όστε σάν να λέμε έχετε πολλές δουλειές. ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Ού, κέρι νάχουμε! Νά, γιά αυτήν την στιγμήν με φωνάζουν. Μιά όμορφη τσαχινιά γυναίκα θέλει ν' άπατήση τον άνδρα της; και ποιά ζήτη τη βοήθεια. (Με τ' αυτί στον άέρα). 'Ακου, άκου κ' 'άλλο! 'Ενας γκαρδός θέλει να κάμω μια έκτορσις, κ' 'ένας διαβολόρος θέλει ν' άδωσση ένα λαοπόδη. Χμ! να κ' 'άλλος. Αυτός είναι βουλητής. Τρώεται με μία τροπολογία που θα τοι έταρσιση νά διορίση δύο ανεπιούτσου. Νά κ' 'ένας δεσπότης. Αυτός παρτάμε και με φωνάζει να τόν βοηθήσω νά χονένη!

ΡΩΜΥΛΟΣ. Νά! (Επείθεται). Δεν πας αφέντη, δεν πας; ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Δεν βαρύνεσαι. 'Ας τους νά κουρεθώνται. Με περιμένει ο φίλος μου ο παπάς.

ΡΩΜΥΛΟΣ. Δεν αμφιβάλλω, καπετάνιο μου, πως έσεις ο διάολος θέατες ν' αλήλη δύναμη.

ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Ναι. Είν' αλήθεια όμως πως μάς βοηθάει κ' 'έσεις οι άνθρωποι στη δουλειά μας. ΡΩΜΥΛΟΣ. 'Όστε σάν να λέμε τα μπορείτε όλα. ΔΙΑΒΟΛΟΣ. Όλα έξδν από ένα.

ΡΩΜΥΛΟΣ. Πώς; ΔΙΑΒΟΛΟΣ. 'Όταν δώσουμε κάπου το λόγο μας, δέν 'μπορούμε νά τόν πάρουμε πίσω.

Το έργο του Χρηστοπούλου είναι πλούσιο και ποικίλο. Περιλαμβάνει ποίηση, πεζογραφία και δημοτικιστική ποίηση.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

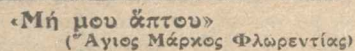
Ο Χρηστόπουλος ήταν ένας από τους σημαντικούς ποιητές της νεοελληνικής ποίησης. Τα ποιήματά του χαρακτηρίζονται από την απλότητα, την καθαρότητα και την ομορφιά. Τα έργα του έχουν δημοφιλή και σήμερα.

Ἡ φιλοξενία καὶ αἱ ἀποκαλύψεις τοῦ Ἀμὴν-Κάμπι.—Τὸ αὐτοκίνητον τοῦ Ἀβραάμ.—Εἶμαι ὁ Σουκρῆ μπένς!—
Τὸ μυστὶς στὴν Ἑδέμ.

ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ Ο Κ. ΣΩΚΡ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ

συμ τῶν προικισμένων με ταύτην τὴν διορατικότητα
ἔχει μείνει κλασικὸν εἰς τὴν μεταψυχικὴν φιλολογίαν
τοῦ Robert

οὐκ ὄντων προεξικομένων με ταύτην τὴν διορατικότην
ἔχει μὲν κλασικὸν εἰς τὴν μεταγενεστέρην φιλοσοφίαν
τὸ ὄνομα τοῦ Alexis, τὸ περιγραφὸν μνῆμον τοῦ Robert
Houdin. Τὸ μνῆμον παίζον τὰ χαρτιά μετὰ τοῦ
πειραματιστοῦ μετὰ τὰ μύρια δυνάμει, ἔλεγε τὰ χαρτιά
τοῦ πρῶν βροῦν, ἀν καὶ ὁ πειραματιστὴς ἔκρυπτε τὴν
εὐρανοῦ καὶ κίττου ἀπὸ τοῦ τραπέζι. Ἐπίσης ἰδιόρρυθμα φέλλα
χαρτίνων τυλιγμένα καλὰ καὶ σφιγμένα μέσα τοῦ πορτοφολίου
τοῦ πειραματιστοῦ εἰσερχομένων "στὴν ὁδοεπικὴ τῆς
τοῦ. "Ὅπου δὲ τὸ ἐκπληκτικὸν ἔργον τοῦ ἄφηγιστο
τὸν χαρακτηρεῖ καὶ τὴν ζωὴν ἔδεικνον ποὺ τὰ εἶχαν
γράφει. Τὸ μνῆμον τοῦ Chowrin ἰδιόρρυθμὸν με μίαν
τὰς γραμμὰς γραφῆς τυλιγμένης καὶ σφραγισμένης
μέσα εἰς πολλὰ χαρτιά. Ἐξήρχον διὰ διὰ ἐντύχῃ
ὄψεσιν τὰ φέλλα δυνατόν τὰ ἀνοήτως τὴν ἐπιστολήν
τὰ ρίσσον τὸν ἑαυτοῦ τὸν, τὰ σισθῆν μέσα εἰς τὸν
φάκελλο πνευματικῶς. Ἐπάνω εἰς τὴν προσοφάνειαν
αὐτὴν περιέκλειε τότε εἰς ἕνα εἶδος ἐλασρὸν ὅπουν,
ὅπου ἡ διορατικότης τοῦ παρήγετο ὑπὸ μορφήν
ἀστροπῆν. Παρεξήμειν τὰ ἀνάλογα πειράματα τοῦ
Wasilewski τοῦ Notzning, καὶ ἄλλων πρῶτον, διὰ
τὰ σταματήσασθαι εἰς τὰ πειράματα τὰ ἐκτελεσθέντα
πρὸ ὀλίγων μηνῶν εἰς τὸ Μεταγενεστέρων "Ινστιτοῦτον
τοῦ Besokhin ὑπὸ τοῦ Schottelins δι' ἑνὸς θαυμα-
σίον μνῆμον, τοῦ Kahn, τοῦ ὁποῖον ἀνεκρίναν ὁλο-
τε — πειράματα τὰ ὁποῖα κατέπαιον μέγαν ἀριθμὸν
μαθητῶν καὶ ἐπὶ τῶν ποσοτικῶν. Τὰ παρὸν

ισκόμενα πρόσωπα ὅσα δὴποτε καὶ ἂν ᾖσαν ἐξαφαν-
κῆν ἔνα ἡμῶν φράσει ἐξ φύλου γάρτου, τοῦ ὁποῖου
ἀπὸλυναν καὶά. Τὰ χαρίτια πανομοιότικα ὅλα, ἀνε-
μάρτυρον ἀπὸ ἑα ἑα αὐτῶν καὶ ἐπειτα καθένας
παύσει σὴν τὴν γὰρ ἑνα. Κάποτε μερὶα αὐτὰ τὰ
χαρίτια αὐτὰ ἐκάλουντο. Ὁ Κλην τοῦ τοῦ ἄκρον τοῦ
βουατιαν χωρὶς τὰ πλησίσια τοὺς παρεννοσκομῆτους
οὔτε νὰ θῆζ τὰ χαρίτια, ὑποδείκνυνε χωρὶς νὰ κἀν
ποτὶ λάθος, τοῦ περικυρόμενον τοῦ χαριτοῦ καὶ ἐκείνου
τοῦ ὁποῖου τοῖς εἶνε γράφει. Συνεπῶς κάποτε ὅσοι νὰ
θῆζ νὰ θῆζ τὰ χαρίτια, ὅταν ἡ ιδιότης του δὲν ἦτο
ἀρετὴ διεγερμένη.

ο Gley και ο Richet εξέτελεσαν με ένα άλλο κροσσολογιστικό μέτρησιον τον Πολωνόν μηχανικόν Ossowskitch ανάλογα πειράματα: εις ένα κλειστό πινέλλο ακούσθον έγραψαν 6 έλεγχης τών τριών πειραμάτων. *Sudre* τήν φράσιν του *Pascal*: «Ο άνθρωπος δεν έπαιξε παρά ένα καλήμ, το πιο άδύνατον της φύσεως, άλλ' ένα καλήμ σκοπεύοντων». Ίδου ατολές εις τα λόγια του μέτρησι, «Άντο άσφαρ ή ανθρωπόσηκη, τον άνθρωπον μάλλον... Ένεα ένα γινώσκω... ένεα σκέψιν έως άπο τούδε πιο σημαντικός ανθρωπίνους του παρελθόντος... Θάλας του *Pascal*... Ο άνθρωπος είναι άδύνατος... ένα άδύνατο καλήμ άλλα... άδυναμία... καί έπισης το καλήμ το πιο σκεπτικό». Έπίσης το ίδιο μέτρησιον άπεκάλυψε την ταυτότητα έως ποσότητας του σπαιγμού *Pildzushi*, το όποιον ένεα τοποθετηθή εις σούλην κομβόβιον παζιτών και το πείρασμα με όλας τας λεπτομέρειας του. Είς μάλα άγνήν ανωδοσίαν ή *Sarah Bernhardt* εν. εν. εν.

« Η ζωή μάς φαίνεται ωραία, διότι την γνωρίζουμε καινούρια ». Ο Ossowski άγγειωσε την υπογραφήν του και ένομισε ότι βλέπει « Η ζωή φαίνεται ταπεινή » (*la vie semble humble*) άντι του πραγματικού (*la vie nous semble belle*) δέν κατώρθωσε να άναγνώση την λέξιν έφύμερος (*éphémère*), διότι δέν έγνωρίζει την γαλλικήν της σημασίαν, αλλά έδηλωσεν ότι ποίη

καίτοι περὶ λέξεως μὲ δακτὺ ψηφία. Τέλος παρετήρησε τὸ ἐπιφωνηματικὸν εἰς τὸ ὁποῖον ἐτελείωνε ἡ φράσις.

“**Η** ἐξ ἀπαιτήσεως ὁμοῦ.” Ὅλα τὰ περὶ τὰς τὴν ἐποικίαν εἰσοδικὸν ἔως τὴν ἐκτακτικὴν χῶραν διὰ τῆς ἀπαφῆς ἢ τῆς ἀμίκτου γενεϊνάσεως τοῦ μνῆμιου. Ἡ ἀνικλητικὴ ὁμοία χρυσταλλοσφῆς ἔχει ἄκτινα ἀφαισώσας σχεδὸν ἀπεριφύκτους. Τὸ μνῆμιον τοῦ *Dors Ferroul* ὁμαλῶς τοῦ *Narbonne* ἀνεγερσμένου ἐξ ἀποστάσεως ἐν καταστάσει ἐπιδρώσεως τὰ σφραγισμὰ ὁμοιωμάτων καὶ ἐβλεπε γενετὸν συμβαδιστὰ μακρῶν. Ὁ καθηγητὴς *Grasset* ἐπέστειλε αὐτὸν τὸν *Montpellier* εἰς τὸν *Doa Ferroul* ἐνα σφαιρικῶν ἐπιματωτῶν σφραγισμῶν, τὸν ὁποῖον τὸ ἰσοπεπτικὸν περικαλίστημα ἦτο ἀπὸ πύλλου κασιγερῶν. Τὸ σφαιρικῶν τὸ ὁποῖον ἦτο κλειστικὸν κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον, ἔφερε δύο γυμνοὺς στίχους, καὶ λέξει ὁσοῦν, μία γεωμετρικῶν, μία ἐλληνικῶν καὶ τέλος τὴν ἡμερομηνίαν. Ὁ *Ferroul* ἀφῆσας τὸν φάκελλον αὐτὸν γραφιδὸς τὸν, ἐτίγχε ἐπὶ τὸ μνῆμιον, τὸ ὁποῖον κατοικοῖσας 300 μίλια μακρῶν. Ἀρῶν τῆς αὐτοῦ ἀπακομῆθῃ, περὶεργαζε ἐκεῖ ἐνα καὶ ἕμισιν λεπτοῖν τὸν φάκελλον καὶ τὰ λοιπὰ περιττώματα τοῦ σφαιρισματος καὶ ἀνέγνωσεν τὸν δύο στίχους. Μη ἐννοῦν τὰς ἄλλας λέξεις τὸν ἔτιον γλωσσῶν περιοριστῶν ἀπλῶς, τὰ ἐστὶν τὴν ἡμερομηνίαν. Ὁ *Grasset* ἐπανέβλεψε τὸν φάκελλον τὸν καὶ ἐβλέβασεν διὰ τὴν ἐντελὸς ἀντικτῶν. Τὸ μνῆμιον τὸν ἀνέγνωσεν

ἐξ ἀποστόλων 300 μέλητα. Τοῖς ἰδίοις μέντοι ἐπιστολὰς τίποις εἰς ἕνα ἄλλο πείραμα, εἰς οὐρανικήν ἀπόστασιν καὶ τὰς ἐλαττοῦς χειρονομίας μὲν ὄψους παραμαρτυροῦν καὶ τὰς περὶ αὐτῆς, εἰς μίαν δὲ τὴν οὐρανὴν ἡ δόξα ἐκτενερωροῦσιν τοῖς λόγοις τῶν. Ὁ Rissel μετ' ἐμὸν τὴν περιήγησιν Alice ἐκτείνε τὴν ἐξῆς πείραμα: Ἀπὸν μετῆρ' ἀνευκαίως εἰς Mans ὅπου δὲν εἶχε ποτὲ πατήρην τοῦ πόδι τῆς καὶ πατρὶ γαυρῆς ἕνα ἄνθρωπ' γνωστὸν εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ παρρησιόμην εἰς τοῦ πείραμα πρόσφατον καὶ ἔδοξε πρὸς αὐτὸν πληροφορίας τὰς ἀπολὸς τοῦ πρόσφατον αὐτὸ ἥρην καὶ αἰ ἀποταῖ ἐξέλεγχθησαν διηθητόταται. Εἰς δὲς αὐτὰς τὰς περιηλώσεις, πολυαριθμὸν ὅσον στήνται πνευματολογία, τοῖς μέντοι μὴ φαίνεται ὅν τὰ μεταπολίτιον ποτὶ διάστημα, καὶ περὶ γῶγας καὶ χορῶν, ὅς ἀνοστήθῃ ἕνα ποταμὸν, καὶ οὐρανὴν τὴν τὰς πόλιν, καὶ κατὰ ἡ μῆσα, καὶ περιφέρεται ποτὶ μέσον τῶν ἰδῶν τῆς ἐν ἀνδραβῇ σκῆδης, γὰρ κατὰ ἡ οἱ δόμναι, καὶ πλὴν ὁριζόμενος ἀνθρώπων καταγενομένων κατ' ὁμοιότητα στήνται εἰς ὁριζόμεναι ἐργασίας κλπ. Ὁ Osty ἀκροῦνται ποτὶ εἰς ἐφεραῖς μεταφορικήν καὶ δι' ἐν ἐκείνῃ δῶδ' αὐτὴς ὄψεως ὄρασις. Προφανὸς διότι δὲς ὑπάρχει μεταπολίτις οὐρανική. Τοῦ ἀπὸ ἡρην ὄψους εἰν, εἰν τοῦ πνεύματος δὲν εἰν ἰκανὸν ὅτι οὐρανὴν ἐξαιρουμένης καὶ ἰδιωτικῆς καὶ λαβρῆς αὐτὴς ὄψεως ἀντιπρὸς τῶν ποταμῶν, εἰν δὲς ὁμοιότητα μὲν αὐτῶν

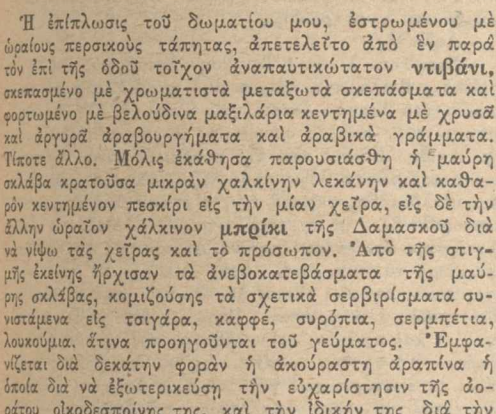
λους λόγους ἐν ᾗ ἐδιπλοῦν ἀνθρώπων πρὸς διὰς
 τὰς αἰσθητὰς ἰδιότητες καὶ δυνάμεις τὰς μεταφυσικὰς
 σημειώσεις εἰς ἡμᾶς οὐδὲν ὅπως οἰοῖται τὸν διαστειλά-
 σθαι. Ἐκ τῆς μέχρι τούτου δεδομένης δὲ δυνατότη-
 τος βαίνει καὶ τὸ βεβαίως, ἐπιστὸς ὅμως διὰ τὴν
 ναικαὶ καὶ γὰρ τὸ ἀποκλείει. Ἐν τοῖς συμβαίνοις ἀν-
 τιστά, διὰ τὴν ἡμῶν μὲντοι περιγραφὰν ἀντικείμενον ἀπο-
 σπλάσσειν εἰς τὰς αἰσθητοὺς ἐν, ἡ περιγραφὴ τοῦ πᾶ-
 μῆ ἐνός μόνον ὄρατος τοῦ παρόντος, ἀλλὰ συγχρόνως
 μία ὄρασις οὕτως ἐπὶ τὴν ἀνδροχόρην, μὴ ἄλλως ἰσ-
 τῶς τοῦ μέλλοντος δὲν βλέπει μόνον τὸν γράφομαι ἰσ-
 τῶν ἐπιστολῇ καὶ δὲν ἀναγνώσκει μόνον τὸν ἀποστολέ-
 α, ἀλλὰ εἰδοὺς καὶ οὗτο παρελθόν τοῦ. Συνάφει
 τὴν σκέπην του εἰτε τὴν στιγμήν πρὸς μορφῶται εἰς
 τοῦ πνεύματος του, εἰτε τὴν στιγμήν πρὸς διαπνεύσει
 διὰ τῆς γορηφῆς.

Καράβι, με τὰ κάτωσπρα πανάκια, ἀγάλλι-ἀγάλλι
 στὸ πέλαιος ξανοίχτηκες τοῦ ἀπέραντου γαλοῦ,
 κ' ἐγώ, ἴθλιμένος ρεμβαστής, στὸ ἐρημικὸ ἀκρογιάλι
 ἀκολουθῶ τὸ δρόμο σου μετὰ τὰ πτερὰ τοῦ νοῦ...

Κι' ἂν στοῦ γιγαλῶ τὰ κύματα νὰ περπατῶ ^{ποροῦσα,}
 - ὅπως τὸ κάνει ὁ ἀσύλληπτος ^{τρελλός} μου λογισμὸς -
 μὲ προθυμιά στὴν ἐξηγεία θεὸ νὰ σ' ἀκολουθοῦσα,

Λάμπει ἡ φωτιὰ μέσ' στὴ γωνιά· τὰ ξύλα σιγοτρίζουν
τὸ φῶς τοῦ λύχνου ἐχλώμασε στὴ λάμπη τῆς φωτιᾶς,
καὶ τὰ ἐγγονάκια τὸν παπποῦ μ' ἀγάπη τριγυρίζουν
νὰ μάθουν τι ἀπονίστακε τοῦ μύθου ὁ βασιλεὺς...

Κι' αρχίζει ό γέρος σιγανά στά έγγόνια νά διηγήται
μιάν ιστορία άτέλειωτη κάποιου παλιού καιρού,
ώς πού σιγά τό πιό μικρό έγγονάκι άποκοιμάται
και νυσταγμένα κλίνουνε ματάκια από παντού!...

[illegible]

Τὸν καταργημένον δίσκον παρέλαβε ὁ Ἀμὴν-Κάρμηλ καὶ ἐποθέτησεν ἐπὶ σοφρὰ ἐνώπιόν του, αὐτοὶ δὲ ἱσχυρὸν παρέκει ὄρθους καὶ σινηλάς ὡς ὑπηρετὸς ἱερατοῦ. Ἡ καλὴ συμπεριφορὰ ἐπιβλέπει να ὑπερηφανίαν τὸ ἔθνος ἀπὸ τῶν ἰσίων τὸν οὐλοδοσότην. Παρεκτός οὗχ ὡς τὸν Ἀμὴν-Κάρμηλ να μὲ συμπεριφορὰ εἰς τὸ γέμει καθήκωνος πλῆσιόν του, ἐκτός ἐξ ἡ αὐστηρὰ νηστεία τοῦ Ραμαζανίου, καθίστα τὸ πᾶσι τοῦ δίσκου σκανδαλῶν ἐπὶ αὐτόν. Εἰς τὴν τελευτὰν παρατηρήσῃ μου μετώδους μου εἶπε «ὅτι ἐν ἡμέλᾳ να φανερωθῇ εἰς ἡμᾶς εἰς δὲν τερπὸ τοῦ Ραμαζανίου, ἀλλ' ἀπὸ ἐμπένητος, ὅχι μόνον ἀπὸ καθήκονος πλῆσιόν σου, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ συγκοινῶν ἀνθρώπων να».

[illegible][illegible]

ἡ ἀνάγκη ἀπαγορεύεται αὐτοπρωτῶς ἡ ἐπι-
 χύρις καὶ ὁ χροῖος ποτὶν, θεωρεῖται δὲ τὸ θανάσι-
 μόνον καὶ πῦρ εἰς «πιστὸς» οὐνεπεμμένον ποτὶν.
 ὅταν εἴπῃ τὴν ἐπιλήρη μου ὁ Ἀγνὸς -Κόσμος ἐπι-
 ληρὸς καὶ μὴ εἴπῃ ὁ κανὼν αὐτοὶ εἶνε διὰ τὸν
 θρησκονομὸν καὶ τοὺς ἀμαρτίαις, ὅπως καὶ τὸσα θρη-
 σκευὰ ἀνοστήσι, τὰς ὁποίας ἐπιβόλλουν ὁ ἐκμετα-
 λεύεται ὁ αἰτίων τῆς διακρίσεως τῶν λαῶν. Ὁ
 ἐκτελεστὴς περισσότερον ὅταν μαθεῖται καὶ καὶ εἰς τὴν
 εὐχὴν καὶ ἐκὼν μὲν Μόκκιν ἀποστέλλουνον χροῖον
 εὐχὴν εἶναι, ραχὴς καὶ σαμπάνια, καταναλισκόμε-
 νος καὶ μετὰ τὸν ἀνέστην θρησκονομὸν καὶ ἀρ-
 χὸν διὰ τοὺς ὁποίους ὁ μὴ ὀνομαστὸν -εὐχὴν εἰσ-
 ἵκειν εἰς τὴν Ἀδελφὸν ποτὶν ἐκὼν εὐρωπαικὸν

προξενείων, δικαιουμένων χάρις εις τὰς διομολογήσεις, νὰ λαμβάνουν τὸ ταχυδρομεῖον των καὶ ὅτι ἄλλο θέλουν χωρὶς τελωνειακὰς διατυπώσεις. Τώρα θὰ σὰς εἶπω καὶ κάτι ἄλλο ποῦ σὰς ἀφορᾷ προσωπικῶς.

Θά σὲς προκαλέσωις καὶ μὲ συγχωρήσεις, ἂν εἴς τὴν οἰκονομίαν μου — ὁδολῆθ' ἐν τῇ αὐτῇ σὺν ἡμῶν (δίδει ἔγω καὶ ἄλλην ἐν τῇ Μέκκᾳ) καθὼς καὶ εἰς τὴν ἡμέτεραν μου καὶ τὴν σκλάβαν, εὖσινα τὴν φευβή παρρησίαν, διὰ ἐσθλῶν — τοῦρκων, προερχομένων ἐκ Κιπλινῶν, διὰ τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἑκταίρας μας, διότι ἂν ἔλεγα τὴν ἀληθείαν, διὰ ἐκονομιστοῦ εἰς τὰς γεγονότας οἰκονομίας, δεδομένου ὅτι αἱ γυναῖκες ἐν κρατούμενῳ καὶ διὰ τὸ πρῶμα θὰ εἶχε ἴσως δυσχερῶς συντελεῖς, διότι δυστυχῶς οἱ περὶ οὐκ εἶναι κοῦτοι αἱ φαντακτοὶ καὶ δὲν συμπαύουσιν τοὺς χριστιανισμοὺς, τοὺς ὁποίους ἐγὼ τυνάπτω ἐν ὑπολήπτῳ καὶ ἀγαπᾶ, δ' ὅτου τοὺς ἐγνώρισα ἐν τῇ Αἰγύπτῳ καὶ τὴν Κιπλιν. Θά ἦτο καὶ ἡ ἰδική μου θέσις δυσκόλος, ὡς φιλοενοῦντος ἐν τῇ οἰκίᾳ μου ἕνα — νοσηρᾶν, εἰς ἐσχὴν καὶ ὃν ὑπάρχει τρομερὰ Ἑλλησις στεγὴς διὰ τοὺς πιστούς. Αὐτὸς εἶνε ὁ λόγος ποῦ προτιμᾷ καὶ σὲς οὐκ αἰδέομαι τουριστίᾳ καὶ δὲ μὴ μὲν εἰνόναι αἱ γυναῖκες, ποῦ δυνατόν ἐν ὠκεανοσύνῳ ἀπὸ τὸν ἄνω ὄφρον, καὶ θὰ εἶνε ἀνάγκη καὶ σὲς προηγήσῃς ἐν τουρκικῶν φρεσὶ, διότι αὐτὸ ποῦ ἔχετε εἶνε ἀντιπρακτοῦ ῥυθμοῦ!

—Δὲν ἔχω καμμίαν δυσκολίαν νὰ συμμορφωθῶ πρὸς τὰς ὑποδείξεις σας, τοῦ ἀπάντησα, ἂν νομίζετε ὅτι δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἐξασφαλίζεται ἡ ἡσυχία ἀμφοτέρων μας, ἀλλὰ νομίζω καλλίστερον νὰ τακτοποιήσω τὸ ταχύτερον τὰς ὑποθέσεις μου καὶ νὰ ἀπέλθω τῆς Δ' ἑξέδας.

— «Τσαρουνιάζω — δὲ μὴ γένοιτο, μοι ἀπήντησε, θὰ μελετᾷ μὲν μου, ὅσον καὶ νῦν ἀπαύτως εἰς ἐργασίαν, χωρὶς καὶνὰ φέρον. Εἰς οὐδὲν δὲ δώσητε ὑπονοίας, ἀφ’ οὗ καὶ οὐδὲν τὸν ἰδίῳ ἐλαττωσάν τοι διασκορπισμένον χριστιανῶν σὰς γνωρίζεις. Ἐγὼ μάλιστα σκοπεῖσθαι νὰ ἐπισκελεθῇτε τῆς εὐκαιρίας νὰ μεταβῇτε καὶ εἰς τὴν Μῆκκιν, τὴν πού εἶνε ἡ περίοδος τοῦ προκρινιμῆτος **τῆς Κόμης** καὶ προσερχομένων τόσαι χιλιάδες ἀνθρώπων, τῶν ὁσίων καὶνὲς δὲ ἡμῶν, νὰ ἐξέστην ἀν εἶνε βλοῖ μοι μουσουλμάνοι ἡ ὄχι, διὰ ἐκάστος ὁμιλεῖ τὴν μητρικὴν τὸν γλώσσαν καὶ εἶνε διασκορπισμένους ἐνδομῶν. — Ἐπομένως δὲν ἡμῶν νὰ παρουσιασθῇ καλλιτέρα δι’ ὕβας εὐκαιρία διὰ νὰ ἐπισκελεθῇτε τὴν γενετήριαν τοῦ Προσφύτου μας. Ἐγὼ δ’ ἰδίος δὲ σὰς συνοδεύω καὶ θὰ εἶμαι ἐπὶ τοῦ πλεονοῦν σας καὶ σὰς δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μοι, διὰ δὲν θὰ σὰς συμβῇ τίποτε, ὅπως δὲν συνεβῇ εἰς καπνὸν ἀγγέλων, προερχόμενον ἐξ Ἰνδιῶν, τὸν ὁποῖον, γνωρίζω, διὰ συνανθεῖν οὐ πάσιςτος μοι εἰς τὴν Μῆκκιν καὶ τὴν Μεδίαν πρό πολλῶν ἐτῶν καὶ τοῦ ὁποῖου ἀγνώω τοῦ ὀνόματος. — Ὅπως σὰς εἶπον προηγουμένως εἰς

τὴν Μὲκκάν ἐξ ἡ καὶ ἄλλην οἰκονόμειαν, διαβολῇ δευτέρων αὐτῶν, μένουσαν μετὰ τῆς μητρὸς τῆς εἰς μαίω φεραν μοναστοικίαν. ὅπου καὶ θά καταλάβετε εἰς ἀδελφικὸν μου φίλος, θῶνεν τοῦτορας, ἀκριβὸς ὅπως καὶ ἐθώ. —ἀνὰ ἀνέστης ἐστὶ ὁ Προφήτης μας μὲς ἐπὶ τρέπαι· να νουρεμμενίμας μέχρι τέσσαρας νομίμους αὐτῶν, ἀνάλογος τῆς οἰκονομίας μας ἀνοχτῆ. Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν μεταξὺ τῶν ἐρίων καὶ διότι εἰς ὑποθέσεις μου εἰς διανομημένας εἰς τὴν Ἀγξέειαν καὶ τὴν Μὲκκάν διατηρῶ πάντα οὐκίαν εἰς ἐκαστὴν πόλιν. Εἶνε περὶ τὸν να σὲς παρακαλοῦμαι να κρατήσεις ἀπόλυτον ἐχρημύειαν εἰς ὅλην σας τὴν ὡγίαν, τὴν ἐλπίαν, τὸν νόον μου να οἱ συμπαύεται μου μαθῶν ποσὴ τὴν ποσῆν μου.

Είχε το πρωινό του τοιαύτην έκπληξιν ειλικρινά και ο τόνος της φωνής του τοιαύτην πιστικότητα, ώστε η άεστος πρότασις του να ερρηγνίσκω καλλιτέρην άπίσχησιν εις το περιγρηματικόν μου, θαμνόν και να υποστηρίξη αθωρεσί. Ή άναρωτήσας με άπεραστήθισά διήν μετρημένων 28 Νοεμβρίου 1913 δηλαδή άμέσως, και τούτο διότι να προλάβωμεν να επιστρέψωμεν εις Λέξβαν πρό της εις Μίχαν αναχωρήσεως των συνταξιούχων μου εκείνων, καθ' ου είχαν γνωρισθή επί του άπολομού (αποχωρημένου) να μείνω 8—10 ήμέρας εις Λέξβαν (να άποτύγην την άνεπιθύμητον συνάντησιν των— Συνερωτηθί δε ήτις άκούει εις το όνομα «Σουκή Μπέτσε».

Τὴν 28 Νοεμβρίου 1915, τὴν χαρὰν τῆς ἀπὸ κίτης
 ὁλοκαταστροφῆς ἀνέμεινε ἐξώσαν τὴν εὐλαίαν τοῦ Ἀμν-
 Κιμπίου καὶ πλησίον τῆς εἰς Ἀρρηνόπουλ βουδιστικῆς
 φέρουν χιαιτὶ δύο σιπράς φυσιγγιῶν καὶ ὅραζον ἄλλαν
 πολεμικὸν ὅπλον ἀντηχημένον εἰς τὸν ὄχλον τοῦ, ὅς
 καὶ πελὸνιον γιγατάνη στειρωμένον μετ' ἐν πλῆκτον
 τοιμυθίον εἰς τὴν μέσην.

Ἐκτεταμένον τὴν καμήλῳ ἦσαν φορημέναι δο-
 κτωτίσις δύο πελαιορίαι κεναὶ κόφαι κυλινδρικήαι, ἀνοί-
 κται ἀπὸ τὰ δύο ἄκρα καὶ ἀρετὰ εὐρύγων, ὡστε
 ναυ περιβαλόντα ἀνὰ δύο ἀνθρώπων παραλλήλως ἐπ-
 ῳμένους εἰς καὶ καθήμενος σταυροποδίη.

Ἡ καμήλῃ ἦτο τὸ πλοιδόριον μετ' ἐν ὅποιον θὰ ἐκεί-
 ται ἡ ἀποστολὴ τῆς ἐκείνης τῆς ἐκείνης τῆς ἐκείνης

ιναι με το ταξίδι της Μέλκας, αι κόραι ἦσαν αι καμπί-
αι πρώτης Θεούσης και ο βεδούνης ο πλοηγορας. Το
λέον αυτό το χρησιμοποιούμενον από τους μεταβαλόν-
ας ες την Μέλκην ελφόρους προακινώντας επροτιμήθη
πρό των Ἁγίων Καμπι. διὰ περισσότεραν ἀσφάλειαν
αι ἀνισιν ιδιότην μου. Ὁ ἴδιος κατά τας σφύρας μετα-
κόσους του ες την Μέλκην ἔπνευ ἔπνευ ἡ δρομώδ
αι ἔσθωσαν αὐθιγισαν

Πράγματι τὸ ἐντὸς τοῦ φορημένου κλωβοῦ ταῖς
 ἡμῶν μου, ἐκτός τοῦ ὅτι με ἐπρωτεύεται ἀπὸ τὰ
 ὑφ' ἡμῶν βέλῃ τοῦ ἀραβικοῦ ἡλίου καὶ τὴν σκηνὴν, κα-
 τὰς καὶ τὰ περιέργα βλέμματα, μου ἐξηφανίσαν
 ἡν ἐκ τοῦ ἀσφαλῶς κοτᾶσταναι διὰ μέσου τῶν ἀνοι-
 κτῶν μερῶν, τῶν καθ' ὅδον καὶ πέραν ἐκτυλισσομέ-
 νων περιερίων σκηνῶν. ἡλαθὶ μὴ παρετήξῃ τὴν μο-
 αδικίην εὐκαιρίαν διὰ ζήτησιν τὴν ζήτην... πολυεργί-
 ατῶν τῶν κόσμων διὰ μέσου τῶν ὧν φορη-
 οὐ δυνάμει...

Ἐπὶ πλεον τῷ ἐντός τοῦ κοίφου **ραχαί** με τὸ
 κυνικοῦν βῆδριον τῆς καμῆλου κάμνου τὸν ταξιδιῶ-
 ναν πρᾶνταίεσι ἐαυτὸν ἠπίου (καὶ εἶπομεν διὰ τοῦ
 προσκυνητῆ ἀνυρῶνται νεογέννητα βρέφη...) λυγι-
 σμένος εἰς τὴν κοῖνυν του καὶ ἂν τὸν καταλάβῃ
 ὁ πόνος, δὲν κινδυνεύει νὰ κυλισθῇ εἰς τὴν γῆν, —ὅπως
 συμβαίνει συχνὰ με τοὺς προτιμῶντας τὴν φριαμβευ-
 σὶν θῆαν τοῦ σαμαριῶν—ἀλλὰ τὸν... παίρνει μὴ
 ἀπὸ χωρὶς νὰ τὸ ἐνοήσῃ...

Ἐκτός τοῦ συστήματος τῶν διπλῶν κοφίνων ὑπάρχει καὶ τὸ ξύλινον φορεῖον, εἶδος κιβωτοῦ, ποῦ φορτώνεται ἐπὶ δύο καμήλων, τῆς μιᾶς ὀπισθεν τῆς ἄλλης, ὅπου ὅμως εἶνε ὀλιγώτερον πρακτικόν, ὡς δυσκολεῖται τοῦ βάρους.

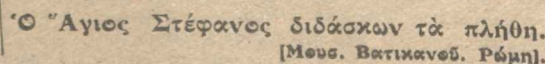
24 πανήγυρις αὐτὰ μεταφορικῶς μέσῃ, τὰ ὅποια
 χρησιμοποιεῖται δ' Ἀβραάμ, στὰν μετὰ τῆς οἰκογε-
 νίας του ἀπλῆτος ἐπὶ Μεσοποταμίας ἐπὶ τῶν Ἀγυπτίων
 οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰακώβ καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Πατριάρχου τῆς Πα-
 λείας Διαθήκης, δ' Ἀαρὼν-ἐλ-Ρασσίτ, στὰν ἕκαστῃ
 γὰρ ἀναγνώστῃ διὰ μέσου τῆς Ἀβραάμ τὸ ἐπὶ τῆς Μείκταις
 πρώτης ταξίδιου του καὶ τοῦ Σουλτανῆ, δ' ἐξακολου-
 τοῦσαν νὰ χρησιμοποιεῖται: ἰδὲ τὸν ἀβραάμ, ἐν-
 τὸν συνδυαστὴν καὶ μετὰ θεοσκεπτικῶς τὸν παραδόξου
 καὶ μετὰ τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς τοῦ Προφήτου του, ὅστις
 ἔρχεται τὸ σταθῶν του ἐπὶ ὑπερτίτης, υπερετήρης" δη-
 λὰδ ἡ κήρυξις θεοῦ βασιλείᾳ ἐπὶ τῆς Χετζεδόνην καὶ
 στὰν ἀκμὴν τὸ αὐτοκίνητον θεοῦ ἐπὶ κοινῇ κρίσει
 μετὰ τὸν ἀνθρώπῃ τῆς Ἀραβίας.

Τὸ «μπαξίς» καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον

Οι ελπίσμοι προνομιωπαταριστών δεν έδωσαν αυτών σημασία βλέποντας το σύνθετο εις τους όθρυμους της Δ' εξέδας θέματα μιας γονατισμένης κυρίας, πρός την οποίαν καταρνούσαν δια να έπαυον δύο άνδρες, πέννιες, κατεβάντες την κλίμακα της έναντι οίαντας, τα παρ' ουδέν της οποίας έωσθησαν άκριβη από το πώς της έναντι άνημμένης κλίμακας, περλαίοντος. Ο Ο γονατιστός και σημερινός της Δ' εξέδας χαλκός, ο Άγιος έρρηκτο Κρημνή, με την μαύραν ρεζινίζονταν του και το άκκινο ταριχτού, κρατών μακρύνει και θ' άλλος με χαλακωμένην κυνηγετικήν ένδυμα, με μαύρες μπότες και με τρυφάκιον ρεσί, καλινόμενον με ώριαν μαζωτικήν κεντητήν κυβερνήτην, αγγίζοντας εις χροσμάς και κίτρινους εις τους ώμους και την πачу, εις συνθήκων να καλυπτόμενος το τρυφάκι δημοσίως υπαλλήλου και στρατηγού, όταν ταυρίζοντες εις το έσωτερικόν. Και ο ίδιος πρην έξωστρεφόμενος εις τριπλές συγγιγνόμενους, από τους οποίους έπέρχοντο τρυφάκιον, έντος δ' όποιον, ποσάκις την αυτών.

Είπε λοιπόν να έμειναν και οι δυότεροι αυτός να
στηρίξει την Ερμηνεία, στο 4 υποκείμενος... Συγκρί-
νοντας τον Ισάονο 6 βλασταύρο βεβούνη δαυέδη
γελαστός, με γαζαύου λαμμερμύου και με φύλκον
κατήν χειράν—σύμβολον πίστεως—χι τούτον, διότι
το Ισάοκ ενύμνηον του προσηγορίου σαρμάρου του
σφαιρέν, ως χυρσάρου της γλώσσης, αλλά διότι 6 δόξαι
επὶ τὴν σφαιρικοτήτα τὴν ἐν ταύτῃ τὰ πρόβατα
ἐκτεκτοῖ Ἀμιν Καμπίλ συμβουλευτάς (αὐτὸν ναὶ ναὶ
προσηγορεύεται δὸν δαυένη καλλίπρον, ως ἀνθρωπὸς
μεγάλῃς περὶ τὴν ἐκ τῆς καλῆς, ἀπὸ τοῦ ποίου, ἐκτός
τῆς σφαιρικοῦ τῆς τιμῆς, τοῦ αἰώνιου). Δὲ φρονέει
να ἐλπίθῃ γενναίωτῳ κατὰ τὴν Οὐδεμία ἀλλὰ ἐπὶ
τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν εἶνε τῶν προσηγορίων
τοῦς ἀρχαῖς καὶ οὐδεμία μουσική πρὸς τὸν γλῶσσαν
καὶ τοὺς συνιστάς, ὅσον ἡ λέξις κατὰ τὴν Εὐαγγέ-
λιον διηγμένη καλλίπρον πάντως ἄλλου τὴν ἀδυναμίαν
ἐκ τῶν ἀρβυλῶν καὶ τὴν ἐξαιτελλεμένην θυμασίαν
εἶνε 6 προφήτης Μωυσεῖ, ὁ ὅποιος εἶνε ββαῖον δι
τὸ ἀπεκρίνετο εἰς το προσηγορίαν το κήρυγμα να δὲ
ἀπὸ τῆς εἰς τοὺς συμπατριῶτας το βεβούνης κατὰ
κατὰ τὴν ὑπακοήν τὸν εἰς τὰ κινὰ δαυένης
τοῦς κρυσταλλίνους ποταμούς, τοῦς ὀνιφύτους
καρπούς τοῦ Ισάοκ 1 ἡ ζωὴς χωρὶς τὸν καὶ τὰ
ἀπὸ τῆς ἰδρυμένης γυναικὸς εἰς τὴν ποσειδωνικήν
καὶ ἑσθῆ.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ
ΥΠΟ
ΓΙΩΣΕΦ ΕΛΙΓΙΑ

— Ποιὸς ἄλλος; ἔλατε ἰδῶ, μὴ στείγῃτε.
Συνταγματάρχᾳ.
Πάμε ἀπὸ τὴν ἄκρῃ τοῦ δρόμου... (Ἀπολευστὴ)

ΦΡΑ ΑΝΤΖΕΛΙΚΟ, Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Φρά 'Αντζέλικο

Μόνον ἂν παραδεχθώμεν, ὅτι ὁ Γκοϊν-το ντὰ Βίκκιο ὁ εἰρη-νικός καὶ ἀγνὸς ζω-γράφος τῆς πρωΐμου 'Αναγεννήσεως, ὁ γνω-στός ὑπὸ τὸ ὄνομα Φρά 'Αντζέλικο (ὁ 'Αγγελι-κὸς ἀδελφός), ἦτο θεό-πεμπτος διὰ τὰ πραγ-ματοποιήσῃ διὰ τῆς ζω-γραφικῆς τὴν προσευ-χὴν, θὰ δυνηθώμεν νὰ εἰσδύσωμεν εἰς τὴν μυ-στικοπαθὴ τέχνην του καὶ νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν

ἀροστον γοητείαν καὶ τὴν εὐτυχίαν ποὺ προ-καλοῦν τὰ ἔργα του. Μία ἀφοσίωσις εἰς τὴν πί-στιν, μία θερμὴ προσήλωσις εἰς τὸ θεῖον, μία ἀγνότης καὶ μία πεποιθήσις εἰς τὸ θεῖον, ἐδι-δαν περὰ κατέλευκα, ὡς ἀν περιστερῶν, εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν του ψυχὴν.

Ὅταν ἀτενίζωμεν τοὺς 'Αγγέλους του, τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Θεοτόκον μᾶς γεννᾶται ἡ ἰδέα ὅτι αὐτὰ τὰ μυστηριώδη καὶ ἀθώρητα πνεύματα

δὲν εἶναι ξένα ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ Φρά 'Αντζέλικο. Ἐξῆσε μεταξὺ τῶν, ὑπὸ τὸ καλοκάγαθον καὶ εὐμενὲς βλέμμα των, καὶ εἶνε πραγματικὰ αὐτὰ τὰ ὁράματα εἰς μίαν οὐρανίαν πραγματι-κότητα. Μόνον ὁ 'Ἅγιος Φραγκίσκος τῆς Ασσί-ζης ἐξῆσεν εἰς τὴν γῆν τόσον ἀγνὴν καὶ ἄκακον ζώην. Καὶ ἡ ἀνταμοιβὴ αὐτῆς τῆς ζωῆς, ἦτο τὸ καλλιτεχνικὸν ἔργον ἴσον πρὸς τὴν ἀγιότητα τοῦ βίου του. Ἡ πίστις του τοῦ ἔδωκε θέσιν μεταξὺ τῶν μεγάλων καλλιτεχνικῶν μορφῶν τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος.

Ὅταν ἐξωγράφει τὰς εἰκόνας του ἢ τὰς τοι-χογραφίας του ὁ «Μακάριος ἀδελφός 'Αγγελι-κός» ὅπως τὸν ὠνόμαζον ὅσοι ἐξοῦσαν μαζὺ του, ἐξοῦσε τὸ εἰκονιζόμενον θέμα. Ἐχυνε θερμὰ συντριβὴς δάκρυα, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἀναπαρα-στήσῃ τὸ φρικτὸν σταυρι-κὸν μαρτύριον τοῦ Θεαν-θρώπου καὶ ἐξοῦσεν εἰς μίαν ἀγαλλίασιν ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἀναπαρα-στήσῃ τὸν Χριστὸν γαλα-νόφθαλμον, χρυσόκομον, λευκόν, ὡς τὸ κρίνον τῶν ἀγῶν, θριαμβευ-τὴν καθήμενον ἐν δόξῃ ἐν μέσῳ ἰριδοχρῶμων νε-φελῶν καὶ χρυσακτίνων φωτοστεφάνων.

Δὲν παρεδέχετο ὅτι εἶ-χε κάποιο καλλιτεχνικὸν τάλαντον. Ἀπλῶς ἐνόμι-ζεν ὅτι ὑπηρετεῖ καὶ δο-ξάζει τὸν Θεόν. Ἀπόκο-σμος, μὲ μίαν θείαν γα-λήνην, ἀφοῦ ἐτελείωνε τὰ ἀριστουργήματά του ὡραῖα, ὡς μία εἰλικρι-νὴς προσευχή, ἐξεκουράζετο εἰς τὸ μικρὸν ὁλό-λευκον καὶ πανάγιον κελλίον του, καὶ ἀκουμβῶν εἰς τὸ διάζωμα τοῦ περικλύστου κήπου τῆς μο-νῆς, εὐχαριστοῦσε τὸν Θεὸν διότι ἔκαμε τόσον ὡραῖον τὸν κόσμον, τόσον θελκτικὰ τὰ ἄνθη, τὰ πτηνὰ χαρούμενα καὶ τὸν οὐρανὸν καταγάλανον.

Μὲ ὅλην αὐτὴν τὴν πίστιν του πρὸς τὸν Θεὸν ἄνευ ὑστερικῶν μυστικισμῶν, τὰ ἔργα του αὐ-θορμήτως ἀνεπήδων, ὡς τὸ νερὸν τῆς πηγῆς, ὡς τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθέων.

Οὐδέποτε ἤθελε νὰ διορθώσῃ, μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας, τὰ ἔργα του.

— Ὁ καλὸς Θεός, ἔλεγε, τόσω μοῦ ἔδωσε νὰ κάμνω.

Καὶ ἔκαμνε πάρα πολὺ, ἰσοζύγιζε τὰς γραμ-μὰς του καὶ ἐμοίραζε τὰ χρώματά του εἰς τοὺς πίνακές του, τόσον ὅσον δὲν ἄφηγε νὰ φαίνε-ται ἡ προσπάθεια του.

Ὁ Φρά 'Αντζέλικο ἐγεννήθη εἰς τὸ Βίκκιο μίαν μικρὰν ὠχυρωμένην πόλιν, ὅπως ἦσαν τότε, τὸν Μεσαίωνα, αἱ περισσότεραι Ἰταλικαὶ πόλεις. Οἱ πόλεμοι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν ἦσαν σπά-νιοι. Θρησκευτικαὶ ἐριδες ἐχώριζον τοὺς κατοί-κους μᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πόλεως. Ὁ Πάπας ἐμά-χετο μὲ τὸν 'Αντιπάπαν. Ἐν τούτοις ἡ εἰρηνικὴ ζωὴ τοῦ μοναστηρίου ἐσχε τὸν μικρὸν Γκοϊντο. Δὲν ἔχομεν καμμίαν μαρτυρίαν ἂν ἐμαθήτευσεν εἰς τὴν ζωγραφικὴν, ἢ μόνος του εἰς τὴν ἡρεμίαν καὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ Μοναστηρίου ἀνέπτυξε τὴν ψυχὴν του εἰς τὴν τέχνην. Τὸ δεύτερον φαίνε-ται μᾶλλον πιθανόν. Τόσον ἡ τέχνη του εἶνε ἀγνή, εἰλικρινὴς, ἀνεπιτήδευτος, μὴ ζητοῦσα νὰ ὁμοιάσῃ μὲ κανένα.

Γνωρίζομεν ἀπὸ τὰ χρονικά τῆς μονῆς τῶν Βενεδικτίνων τοῦ Φιέζολε, τοῦ μαγευτικοῦ προ-αστείου τῆς Φλωρεντίας ὅτι εἰκοσαετῆς ὁ Γκοϊντο

καὶ ὁ ἀδελφός του Βενέδικτος ἐζήτησαν ἄσυλον εἰς τὴν μονὴν αὐτήν. Ἐγένοντο δεκτοὶ καὶ ἐστά-λησαν εἰς τὸ Κορτόνα διὰ νὰ διανύσουν τὸν κανόνα τοῦ δοκίμου μοναχοῦ. Ἐκεῖ εὐρίσκομεν καὶ τὰ πρῶτα ἔργα τοῦ Φρά 'Αντζέλικο.

Τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐπέστρεψαν εἰς τὴν μονὴν τοῦ Φιέζολε ἀλλὰ ὅλον τὸ τάγμα ἐξεδιόχθη λόγῳ πολιτικῶν διαμαχῶν καὶ μετ' αὐτοῦ ἐφυγε καὶ ὁ Φρά 'Αντζέλικο. Μετ' ὀλίγον ὁμοῦ ἐπέ-στρεψαν, λόγῳ συνθηκολογήσεως τῶν δύο δια-μαχομένων παπῶν Γρηγορίου τοῦ δεκάτου ἔκτου καὶ τοῦ Μαρτίνου τοῦ πέμπτου.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἀρχίζει τὸ σοβαρώτε-ρον μέρος τῆς ἐργασίας του.

Ἄν ὁ Χριστιανισμὸς ὀφείλει εἰς τὸν [Φρά 'Αντζέλικο τὴν τόσῃ ἀγνήν καὶ θερμὴν ἀναπα-

Τὸ παιδίον Χριστὸς
[Ἄγ. Μάρκος Φλωρεντίας]

Ὁ Εὐαγγελισμὸς

[Πινakoθήκη Περoύτζιας]

Ἡ στέφης τῆς Θεοτόκου
[Ἄγ. Μάρκος Φλωρεντίας]

ράστασιν τῶν θείων ἐπεισοδίων τῆς πίστεως, ἢ ἀναγεννήσεως ὁμοῦ ὀφείλει εἰς τὸν ἀνεπιτήδευτον ζωγράφον, ὅτι συνέδεσε τὴν Μεσαιωνικὴν τέχνην πρὸς τὴν 'Αναγέννησιν, ἔδωκεν ὠθησάμεν ἡ ὁποία ἐκαρποφόρησε τόσον εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ 'Ελευθέρωσε τὸ πνεῦμα ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς συμβάσεως, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μάλισ ἐφαντά-σθη ὁ Γκοϊντο καὶ ἔδωσε μίαν ἐλευθερίαν, ὁδη-γούσαν εἰς τὴν ἐγκυκλοπαιδικὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ Λεονάρδου ντὰ Βίντσι.

Ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔργα του, φαίνεται ἡ ἀπελευ-θέρωσις του ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ παρελθόντος, ἡ ἐγκατάλειψις τῶν παραδόσεων, ὅσον καὶ ἂν ἐφαί-νοντο ἀπαραίτητοι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Ἡ ἀτομικότης του κανονικῶς ἐξελίχθη μέσα εἰς τὴν μόνωσιν καὶ τὴν προσευχὴν τοῦ μονα-στηρίου. Ἐνός πρὸς τὰς τριγύρω του διαμάχας, ἀποκρούων μετ' ἀγαθότητος καὶ ταπεινότητος τὰς προσφερομένας διακρίσεις καὶ ἀξιώματα, ἀφωσιώθη εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν τέχνην συγχύζων τόσον πολὺ τὰ δύο αὐτὰ πράγματα ὥστε νὰ μὴ δύναται κανεὶς νὰ ἐξωχρίσῃ τὸν ἄν-θρωπον ἀπὸ τὸν καλλιτέχνην.

Ὅλη του ἡ εὐτυχία καὶ ἀπόλαυσις μετὰ τὴν προσευχὴν καὶ τὴν τέχνην, ἦτο ὁ θαυμασμός του πρὸς τὴν φύσιν. Ὁ θαυμασμός αὐτὸς ἦτο καὶ μία μελέτη τῆς πραγματικῆς ζωῆς. Μία χωρὶς γα-λουχοῦσα τὸ τέκνον τῆς ἐν τῷ μέσῳ τῆς φύσεως ἦτο διὰ τὸν Φρά 'Αντζέλικο μία ἐνσάρκωσις τῆς παρθένου μὲ τὸ θεῖον βρέφος. Πρὸ τοῦ Φρά 'Αντζέλικο ἡ παράστασις αὐτὴ ἦτο ἐξῆρα, ἀνι-παρктος καὶ δύσμορφος, ξύλινον ἄγαλμα! Τὸ χέρι τοῦ Φρά 'Αντζέλικο παρέστησεν ἕνα Χριστὸν ἀληθινόν, λάμποντα ἀπὸ κάλλος.

Εἰς τὴν ἀρχὴν φαίνεται ὅτι ἐξωγράφεν ἐντε-λῶς ἀπὸ τὴν φαντασίαν του, φοβούμενος νὰ μελετήσῃ καὶ ἀποδώσῃ πραγματικὸν τὸ ἀνθρώ-πινον σῶμα, κατόπιν ὁμοῦ φαίνεται ὅτι ἐμελέ-τησεν ἐκ τοῦ φυσικοῦ καὶ δὲν ἐδίστασε νὰ δώσῃ, ἂν καὶ ὑπὸ τὸν φακὸν τοῦ ἰδεαλισμοῦ, ἀνθρώ-πινους χα-ακτῆρας εἰς τὰ ἔργα του. Ἐκεῖ ὅπου ἀφῆκεν ἐλευθέραν τὴν φαντασίαν του ἀλλὰ καὶ τὴν μελέτην του εἶνε ἡ φύσις. Τὰ τοπία του, ὅπου πλανῶνται οἱ 'Ἅγιοι του καὶ με ἐλαφρὸν βῆμα ἐγγίζουσιν τὰ θεῖα καὶ ἀγγελικὰ πρόσωπα τῶν συνθέσεών του, εἶνε ἡ μαγευτικὴ Ἰταλικὴ φύσις καὶ ἰδίως ἡ παρὰ τὸν 'Ἄρνον ὡραία χώρα. Τὰ τοπία τοῦ Φιέζολε εἰς τὰ ὅποια δὲν ἐφθάνεν ὁ ρυμπαγδὸς καὶ ἡ κλαγγὴ τῶν ὅπλων, ἦσαν οἱ τόποι ὅπου ἐσκηνοθετοῦντο αἱ θείαι παραστάσεις του.

Πεντηκοντούτης ὁ Φρά 'Αντζέλικο ἀφῆκε τὸ Φιέζολε ἀκολουθῶν ταπεινῶς τὸ τάγμα του,

καὶ μετέβη εἰς τὴν Φλωρεντίαν, εἰς τὸ μο-ναστήριον τοῦ 'Ἁγίου Μάρκου. Τὸ μοναστή-ριον αὐτὸ ἦτο σκεδὸν ἐρείπιον. Ἀλλὰ ὁ Πά-πας Εὐγένιος προσε-φέρθη νὰ τὸ ἀνοικο-δομήσῃ καὶ ὁ Φρά 'Αν-τζέλικο ἀνέλαβε νὰ τὸ διακοσμήσῃ με τοιχο-γραφίας ἃ φέσκε.

Δυστυχῶς πολλὰ ἀπὸ αὐτὰς τὰς τοιχο-γραφίας του ἐβλάβησαν ἀνεπανορθώτως, ἀλλὰ ὅ,τι μένει δίδει ἰδὲν τῆς ἀκμῆς εἰς τὴν ὁ-ποίαν ἐφθασε τὴν ἐπο-χὴν ἐκείνην.

Ὁ Φρά 'Αντζέλικο με-τέβη εἰς τὴν Ρώμην ἐπὶ ὀλίγον, προσκληθεὶς ἀπὸ τὸν Εὐγένιον, διὰ νὰ

κοσμήσῃ ἐν παρεκκλήσιον τοῦ Βατικανοῦ. Δυστυ-χῶς τὰ ἔργα αὐτοῦ τοῦ εὐσεβοῦς ζωγράφου κα-τεστράφησαν. Ἐκρημνίσθη καὶ ἀνοικοδομήθη τὸ παρεκκλήσιον τοῦτο.

Κατόπιν ἐπῆγεν εἰς τὸ Ὁρβιάτι διὰ νὰ κο-σμήσῃ τὸν καθεδρικὸν ναὸν τῆς πόλεως αὐτῆς. Καὶ τὰ ἔργα του αὐτὰ ἀπολώλεθσαν.

Τὰ ἔργα τῆς ἐν Ρώμῃ διαμονῆς του εἶνε ἡ ἀπόγειον τῆς τέχνης του.

Σχεδὸν ἐξηκοντούτης ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Φλω-ρεντίαν. Κατόπιν αὐτοῦ ὑπάρχει ἱστορικὸν γῆ-σμα εἰς τὴν ζωὴν του. Δὲν γνωρίζομεν τί ἀπέ-γινεν. Ἰσως ἐπέστρεψεν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Φιέζολε, ἀλλὰ κατόπιν ἐπανῆλθε καὶ πάλιν εἰς τὴν Ρώμην καὶ ἐκεῖ ἀπέθανε κατὰ τὸ 1455 εἰς ἡλικίαν ἐξήκοντα ἔξ ἐτῶν. Ἐτάφη εἰς τὸ μονα-στήριον τῶν Βενεδικτίνων καὶ τὸ ἐπιτάφιόν του συνέθεσεν ὁ ἴδιος ὁ Πάπας.

Τὸν Φρά 'Αντζέλικο δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ τὸν κατατάξῃ κανεὶς. Εἰς τὴν προαίμιον ἀναγεννήσε-ως ὀλίγον. Τόσον πολὺ ἀπέχει ἀπὸ τὴν παρὰ-δοσιν καὶ τὴν συμβατικὴν τέχνην, ὅσο δεσμῶν τοὺς ὁποίους δὲν ἠδυνήθησαν νὰ λύσῃ ἐν-τελῶς οἱ καλλιτέχναι τῆς πρωΐμου ἀναγε-νήσεως.

Ἀφῆκε τὴν ψυχὴν του, μίαν ψυχὴν ἐκστα-τικὴν, ἄνευ ὑστερισμῶν, νὰ πετάξῃ εἰς τὸν οὐρα-νὸν τοῦ ἰδεωδους καὶ εἰς καθε ἐπιστροφὴν ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε εἰς τὸ εἰρηνικὸν μοναστήρι-ον τοῦ Φιέζολε, εἴτε εἰς τὴν πολυθόρυβον καὶ πε-λυτάραχον ζωὴν τῆς Φλωρεντίας καὶ τῆς Ρώμης. Παρέδιδεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὴν θείαν ζωὴν τὴν ὁποίαν πολλοὶ ὀνειρευόμεθα, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἠδυνήθη νὰ τὴν ὑλοποιήσῃ με μεγαλει-ορὰν ἀληθοφάνειαν καὶ πίστιν.